

ikke kunnet give ham en saadan Betydning, som det Stof, der er behandlet af græske og romerske Forfattere, har givet dem. Disse Forfattere knyttede sig nemlig saa fast og inderlig til Statsliv, der i Indhold og Omfang staae langt over det andet, som Snorre Sturleson har behandlet, og de stille det saa klart, saa afsluttet frem for os, at vi kunne betragte det fra enhver Side og opfatte det som en stor, en betydningssfuld Heelhed. Til det græske Liv, der begynder med den evige Yngling Achilles, som Homer har behandlet, og ender med den evige Yngling Alexander, til dette vidunderlige Folkeliv og Statsliv slutte sig de græske Forfattere; og til det romerske Folke- og Statsliv, til Livet i det Folk, der, hvad man end ellers vil dømme om det, uægtelig erobrede Verden, gav den Love og frembragte en Rivellering i den, uben hvilken særdeles Meget ikke var kommet frem — hertil sluttede sig de romerske Forfattere. Det er deres Betydning, og den kunne vi ikke bortraifonnere, men det gjør man, naar man vil sætte Oldnordisk istedetfor de clasfiske Studier og i den Hensigt anfører Eddaen og Snorre Sturleson (Koføed: Det har jeg heller ikke sagt). Den ærede Rigsdagsmand har maaskee ikke sagt det, men det er den simple Conseqvent af hans Ord. Det gaaer altsaa ikke an; men derimod skal jeg ikke nægte, at det vilde være særdeles glædeligt, om Rundskab til Oldnordisk blev mere almindelig her i Landet, end den nu er; jeg vilde ansee det for heldigt, om man saameget som muligt kunde udbrede Rundskab til vor gamle nordiske Litteratur saa langt ned i Befolkningen, som man kan; thi det er i Sandhed en sund Føde. Men Spørgsmaalet er: er det Skolen, der skal lære det, eller skal Rundskaben dertil udbredes uden for Skolen? Nu siger man: sæt det ind i Skolen, og smid Thybsk ud! eller lad dette kun inbtage f. Ex. den halve Plads af, hvad det nu har. I en Deel heraf skal jeg være enig; jeg siger: saa lidt Thybsk som det paa nogen Maade kan gaae an, thi der stiftes ikke synderlig Gavn derved. Den ærede Minister bemærkede meget rigtigt, at Disciplene nu ikke kunne noget Thybsk, naar de komme ud af Skolen; — ja deri skal jeg give ham Ret; jeg vil tilføie, at det er knap nok, at de kunne Dansk

rigtigt; men Spørgsmaalet bliver nu, om der vindes Noget ved at sætte Oldnordisk ind i Skolen, og det troer jeg ikke. Det hjælper ikke Noget, at man siger, at det er Roden til en Deel af vort Sprog, og at det har mange fulbendte Former, som det vilde være en Øvelse for de Unge at arbejde paa at tilegne sig ved Siden af den gamle latinske og græske Grammatik. Spørgsmaalet er, om det i Forhold til den Dpoffrelse, det vil koste, og det vil koste megen Dpoffrelse, vil stifte en saadan Gavn for Underviisningen, at det kan fortjene den Plads, man vil give det. Man siger, at naar Drengene have gennemgaaet den nederste Klasse, skulle de ved Oldnordisk gjøre Overgangen. Men vide De, mine Herrer, hvad det betyder? De Herrer, der selv have lært Oldnordisk, glemme, at de ere voksne Mænd, og de glemme, at det er Kjærlighed til Sagen, der har drevet dem frem; men lad Drengene paa 7, 8, 9 Aar begynde at lære oldnordisk Grammatik, lad dem end have 4—5 Timer om Ugen deri i 4—5 Aar, og lad os da see, hvad de udrette. Jeg har i 20 Aar beskæftiget mig med Underviisning og kan altsaa have en Mening derom. Lad mig gjentage det: glemmer ikke, mine Herrer, at De vare Børne, da De toge fat paa det oldnordiske Studium, og at det var Kjærlighed, der drev dem. Altsaa: jeg troer, at de Folk have Ret, der sige, lad os indskrænke Thybsk; jeg troer, at de Folk have Ret, der sige, lad os sætte Fransk istedetfor Thybsk som det fremmede levende Hovedsprog, men jeg siger, at saaledes som den videnskabelige Underviisning er, saalænge til man resolverer sig til at kaste sig absolut ind paa den ene eller den anden Dei, og ikke beholder den Sammenblanding, der er tilstede, saalænge er der ikke Plads i Skolen for Oldnordisk. Lad det skee engang i Livets Løb — det er muligt — nu kan det ikke skee. Den høitærede Minister har allerede gjort opmærksom paa, hvor uheldigt det er gennem statistiske Undersøgelser af Timeantallet at slutte til den Indflydelse, som et Sprog har i Skolen, saa at man f. Ex. siger, der læses mere Thybsk end Dansk. For det Første maa der gjøres opmærksom paa, at man begynder med Dansk førend med Thybsk og læser Dansk to Aar længere. Men dertil kommer, at man lærer Dansk